

РЕШЕНИЕ

№ 5107

гр. София, 13.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав,
в публично заседание на 03.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **12882** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр.чл.68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр).

Образувано е по жалба от „Български пощи“ ЕАД с ЕИК[ЕИК], представлявано от главния изпълнителен директор Ц. С., чрез процесуалния представител- юрк. А. А. срещу Решение №363/27.11.2024 г., постановено по преписка №206/2023 г. на Комисията за защита от дискриминация (КЗД), с което на основание чл. 65 от ЗЗДискр. във връзка с чл. 40, ал. 1 и ал. 2 и чл. 47, т.1-4 от ЗЗДискр, КЗД установява, че при осъществяване на своята дейност жалбоподателят е поддържал и продължава да поддържа към настоящия момент архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до и в сградата на ПС [населено място] находяща се на адрес: [населено място], ул. „3-ти Февруари“ № 19, което представлява нарушение на чл.5 от ЗЗДискр. във връзка с чл.37 от ЗЗДискр. по призапк „увреждане“. Налага на „Български пощи“ ЕАД, с ЕИК[ЕИК], имуществена санкция в размер на 250 лв. Предписва на основание чл.47, ал.1 във връзка с чл.76,

ал.1, т.1 от ЗЗДискр.на „Български пощи“ ЕАД, с ЕИК[ЕИК] представлявано от главния изпълнителен директор да преустанови дискриминацията по признак „увреждане“, състояща се в поддържане на недостъпна архитектурна среда до и в сградата в която се помещава Пощенска станция [населено място], като бъдат предприети необходимите действия за изграждане на достъп за лица с уреждания.

Наведените и аргументирани в жалбата основания за оспорване са за допуснати съществени нарушения на установената форма и административно-производствените правила-чл.146, т.2 и т.3 от АПК.

Жалбоподателят не се представлява в съдебно заседание пред АССГ.

Ответникът- Комисията за защита от дискриминация не изпраща представител. Депозирано е обаче чрез процесуалния представител- юрк. К. становище за неоснователност на жалбата. В него не са коментирани конкретните основания и оплаквания, изложени в жалбата. Заявено е и за присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София- град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени доказателствата по преписката и служебно на основание чл.168, ал.1, вр.чл.146 от АПК провери изцяло законосъобразността на акта, намира следното от фактическа и правна страна:

Преценката за допустимост на жалбата е осъществена с определението за насрочване на делото в открито съдебно заседание и не е налице изменение на обстоятелствата, което да налага повтарянето ѝ от съда.

За да се произнесе по съществуването на жалбата, съдът съобрази следното от фактическа и правна страна:

На 08.02.2023 г., представител на КЗД е извършил проверка на обект: Пощенска станция (ПС) П. -9200 на „Български пощи“ ЕАД, [населено място], ул. „3-ти февруари“ №19. За констатациите от проверката е съставен Констативен протокол (КП) вх. № 12-11-382/27.02.2023 г. В съответствие с тях, пред входа на ПС са изградени стълби, като за онагледяване е изготвена снимка, приложена към КП. В протокола е отразено, че при проверката е присъствал служител от ПС- Т. А..

Въз основа на КП за извършена проверка в рамките на кампания „Достъпна среда“, председателят на КЗД изготвил Доклад вх. № 12-11-765/24.04.23 г., в който е

изложено, че са налице данни за осъществено нарушение по смисъла на чл. 5, предл. последно от ЗЗДискр. по признак „увреждане“, като е направено предложение за образуване на производство за защита от дискриминация по реда на глава IV, раздел I ЗЗДискр., в което да се установи налице ли е посоченото нарушение, както и да се постанови преустановяването му до установяване на положение на равно третиране, вкл. и да се наложат предвидените в закона санкции и/или принудителни административни мерки.

Производството по преписката е образувано с Разпореждане № 645/27.09.2023 г. на председателя на КЗД. За разглеждането на преписката е определен ad hoc заседателен състав, който на свое заседание е определил председател и докладчик по преписката.

До представителя на СД на „Български пощи“ ЕАД е изпратено Писмо с изх. № 16-20-916/23.11.2023 г., с което дружеството е уведомено за образуваната преписка и му е дадена възможност да вземе становище в посочен за това 7-дневен срок. Към уведомлението са приложени КП и доклада. Съобщението е получено от представител на дружеството на 27.11.23 г.

Дружеството е представило в срок становище, което е заведено с вх. № 16-20.962/01.12.2023 г. по регистъра на КЗД. В него е изложено, че ПС е част от съсобствен недвижим имот, от който дружеството притежава една втора идеална част. Позовало се е на обстоятелството, че за изграждането на съоръжения за достъпна архитектурна среда е необходимо спазването на редица изисквания на Закона за устройство на територията, Закона за собствеността, вкл. и провеждането на обществена поръчка, тъй като капиталът на дружеството е еднолична държавна собственост. По тези съображения е поискало прекратяване на образуваната преписка. Към становището е приложен и заверен препис от нотариален акт, от който се установява твърдяната съсобственост.

Изготвен е доклад-заключение от определения докладчик по преписката, с който е предложено преписката да бъде разгледана в открито заседание, за което са призовани страните.

Проведено е едно открито заседание на 10.10.2021 г., на което е присъствал упълномощен представител на дружеството.

Въз основа на събраните по преписката писмени документи и становища, решаващият заседателен състав на КЗД, е постановил оспореното пред съда решение, с което е установено, че при осъществяване на своята дейност жалбоподателят е поддържал и продължава да поддържа към настоящия момент архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до и в сградата на ПС [населено място] находяща се на адрес: [населено място], ул. „3-ти Февруари“ № 19, което представлява нарушение на чл.5 от ЗЗДискр. във връзка с чл.37 от ЗЗДискр. по признак „увреждане“. Налага на „Български пощи“ ЕАД, с ЕИК[ЕИК], имуществена санкция в размер на 250 лв. Предписва на основание чл.47, ал.1 във връзка с чл.76, ал.1, т.1 от ЗЗДискр.на „Български пощи“ ЕАД, с ЕИК[ЕИК] представлявано от главния изпълнителен директор да преустанови дискриминацията по признак „увреждане“, състояща се в поддържане на недостъпна архитектурна среда до и в сградата в която се помещава Пощенска станция [населено място], като бъдат предприети необходимите действия за изграждане на достъп за лица с увреждания.

При тези фактически установявания, АССГ-II о., 23-ти състав обуславя следните правни изводи по съществуто на спора:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган - КЗД, в рамките на предоставените ѝ правомощия, съгласно чл. 47 ЗЗДискр., в качеството ѝ на независим специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите.

Оспореното решение е издадено при спазване на установената от закона писмена форма и съдържа предписаните в чл. 66 ЗЗДискр. реквизити. Посочен е издателят на решението, поводът за образуване на преписката - самосезиране на Комисията, извършените действия по проучването, становищата на ответната страна в производството, какво е установил органът от фактическа и правна страна и какво е решението му съществуто на случая. Изложени са и правните основания за издаването на решението. Спазени са и специалните административнопроизводствени правила, установени в чл.50 - чл.70 ЗЗДискр.

Докладът за самосезиране почива на установени факти, т.е. мотивиран е. Въз основа на КП е образувано производство за защита от дискриминация по реда на гл. IV-та от ЗЗДискр, за да се установи дали е нарушение на чл. 5 по признак

„увреждане“, както и да се разпорежи преустановяване на нарушението, вкл. и за налагането на санкция. След образуване на преписката, председателят на КЗД е определил същата да бъде разгледана от ad hoc заседателен състав, който на свое заседание е определил докладчик от решаващия състав, след което са предприети действия по изпълнение на процедурата по проучване на преписката и събиране на доказателства, необходими за изясняване на спорните факти и обстоятелства (чл. 55, ал.1 ЗЗДискр.). Проведено е едно редовно заседание, с легитимно взето решение от определения състав, установено чрез подписите на членовете му в оспореното решение.

В хода на това производство е представено становище от страна на дружеството, който е бил конституирано като ответник по преписката, а тъй като преписката е образувана служебно, в качеството на сезираща страна в производството е бил конституиран председателят на КЗД. След представяне на становището и относимите доказателства от дружеството е насрочено и поведено едно открито заседание, за което „Български пощи“ ЕАД е било редовно призовано.

В производството пред КЗД не са били допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, а упражнените от КЗД правомощия с издаването на оспореното решение съответстват на приложимите материалноправни норми, по следните съображения:

1. Преди всичко настоящият съдебен състав сочи, че е наясно със застъпеното в съдебната практика изолирано становище, че при установена собственост 3-то лице върху помещението, което се ползва за офис на основание договор за наем, съответно приложимо и при съсобственост, какъвто е процесният случай, е било длъжимо конституирането на собственика/ съсобственика в административното производство пред КЗД, и че неизпълнението на това задължение представлявало съществено процесуално нарушение, обуславящо отмяната на административното решение и връщане на преписката за ново разглеждане (Решение № 9323 от 30.08.2021 г. на ВАС по адм. д. № 5153/2021 г., V о.).

2. Това становище не се споделя от настоящия състав, по следните съображения.

а) Съгласно чл.53, ал.1 ЗХУ, хората с увреждания имат право на равен достъп

до физическата среда на живеене, труд и отдых, лична мобилност, транспорт, информация и комуникации, включително до информационни и комуникационни системи и технологии, както и до всички останали удобства и услуги за обществено обслужване в урбанизираните територии.

б) Съгласно ал.2, т.2 от с.н., достъпът се осъществява чрез идентифициране и премахване на всякакви пречки и прегради пред достъпността, които се отнасят към сгради и съоръжения за обществено обслужване в областите на: образованието, здравеопазването, културата и изкуствата, транспорта, вероизповеданията, административното обслужване, търговията, общественото хранене и услугите, спорта, озеленените площи за обществено ползване и други области за обществено обслужване, включително достъп до помещенията и пространствата за общо ползване и до достъпните работни места в производствени сгради с технология на производство, която позволява да се предвиждат работни места за хора с увреждания.

в) Вписаният предмет на дейност на „Български пощи“ ЕАД в ТР, който е общодостъпен е „изграждане, използване и поддържане на националната пощенска мрежа, предоставяне на вътрешни и международни пощенски услуги, парично-преводна и разплащателна дейност, отпечатване и разпространение на пощенски марки и документални книги под контрол, отпечатване на ценни книжа, съобразно лиценз, получен от Министерството на финансите, разпространение на печатни издания, информационни услуги, представителство и посредничество на български и чуждестранни лица, търговска, маркетингова, инженерингова и производствена дейност за пощенските съобщения, обмяна на валута, други дейности, незабранени със закон.“

г) Дружеството е пощенски оператор по смисъла на чл.18, ал.1 от Закона за пощенските услуги.

д) Следователно във всяко разумно съмнение, офисите/обектите, в които пощенският оператор осъществява своята дейност представляват сгради или части от сгради за обществено обслужване по см. на чл.53, ал.2 ЗХУ-в тях се извършват една или повече пощенски услуги на отнапред неопреден кръг и брой лица, които желаят да ползват тези услуги

е) Законосъобразното осъществяване на дейността от пощенските оператори

включва и задължението за осигуряване на достъпна среда. Основанието на което пощенският оператор ползва обекта- право на собственост, учредено вещно право на ползване, облигационно правоотношение по договор за наем или нещо др.- е непротвопоставимо на защитата, с която се ползват хората с увреждания съгл. чл.53, ал.1 ЗХУ, съотв. на задължението за недискриминационното им третиране по ЗЗДискр., в частност и на забраната по чл.5 ЗЗДискр.

Казано по друг начин, дружествата- пощенски оператори могат да осъществяват дейността си само в обекти, които не препятстват достъпа на хора с увреждания до тях. Как ще осигурят необходимите им обекти за осъществяване на дейността и на какво правно основание е тяхна грижа, а тя не надхвърля дължимата грижата на добрия търговец за осъществяването на дейността им, нито се засяга от обстоятелството, чия собственост е капиталът им или кой е другият съсобственик. Дружеството-пощенски оператор не може да противопостави спрямо хората с увреждания легитимен аргумент, а именно че не е отговорно за липсата на достъпна архитектурна среда до обект/офис, в който извършва пощенски услуги, защото не е изключителен собственик на сградата, в която се намира ПС. На още по-голямо основание осигуряването на достъпна архитектурна среда е дължимо от дружество, чийто едноличен собственик е държавата. Държава, която е провъзгласена за „демократична, правова и социална“ в преамбюла от нейната Конституция следва да изпълнява своя позитивен ангажимент към гражданите за равно третиране- чл.6 от Конституцията. Още в Решение № 549 на МС от 7.07.2016 г. за приемане на Национална стратегия за хората с увреждания 2016 - 2020 г. е посочено, че пълноценното и равноправно упражняване на всички права от хората с увреждания е национален приоритет, изискващ провеждане на активна, целенасочена и последователна политика. Изрично е записан, като „Приоритет 1 Осигуряване на достъпна среда за живеене, до транспорт и транспортни услуги, до информация и до комуникации“.

3. Съгласно чл.5, предл.последно от ЗЗДискр, изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места, се смята за дискриминация.

4. Адресат на задължението за поддържането на архитектурна среда, която не

затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места по чл.5 ЗЗДискр. е лицето, което предоставя обществени услуги в тази архитектурна среда. Това е тълкуването *ratio legis*, което съответства на смисъла и целта на ЗЗДискр., установяващ забрана за дискриминация, действаща *erga omnes*. Това тълкуване съответства и на чл.9 от Конвенцията за правата на хората с увреждания, съгл. която целта е да се даде възможност на хората с увреждания да живеят самостоятелно и да участват пълноценно във всички аспекти на живота, като имат достъп до всички удобства и услуги, отворени или предназначени за широката общественост, както в градските, така и в селските райони. Ето защо въпросът за собствеността върху сградата няма отношение към допуснатото нарушение на изискванията на ЗЗДискр.

5. Съгласно § 1.т. 1 от ДР на ЗХУ, „Хора с увреждания“ са лица с физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществения живот.

„Хора с трайни увреждания“ са лица с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществения живот, и на които медицинската експертиза е установила вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто-§ 1, т.2 от ДР на ЗХУ.

„Разумни улеснения“ са всякакви необходими и подходящи модификации и приспособления, които не водят до непропорционално или неоправдано обременяване на околните, когато такива са необходими, за да се осигури на човека с увреждане признаването или упражняването на правата и основните му свободи наравно с всички останали хора по смисъла на Конвенцията за правата на хората с увреждания-§ 1, т.5 Др на ЗХУ.

За да е налице проява на дискриминация по смисъла на чл. 4, ал. 3 от ЗЗДискр. е нужно административният орган да установи, че са осъществени определени юридически факти, които поставят в по-неблагоприятно положение (или третират) определено лице или група лица на основата на някои от законово визираните признаци по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. Причината за

това нееднакво третиране следва да е именно наличието на този признак у дискриминираното лице.

Наличието на стълби пред сградата, в която се намира процесната ПС, сочи недвусмислено на недостъпна архитектурна среда, тъй като липсва разумно улеснение, което без да обременява неоправдано околните, би позволило на хора с увреждане, в частност на тези с намалена подвижност, да ползват пощенските услуги, извършвани там.

6. В заключение, при тази нормативна рамка, на база на фактически установеното, съдът приема, че неподдържането на достъпна архитектурна среда до обект: ПС на „Български пощи“ ЕАД, находящ се на в [населено място], [улица], поставя в неравностойно положение хора с намалена подвижност и осъществява състава по чл.5, предл. последно ЗЗДискр.

7. Най-сетне следва да бъде посочено, че не е необходимо да има лице, което се е оплакало с твърдение за осъществена дискриминация. Неосигуряването на достъпна архитектурна среда е въведено от закона като отделна, самостоятелна форма на дискриминация, при която не се изисква съпоставяне с други лица в сходно положение- не е необходимо да се установява, че при извършване на пощенски услуги в процесната ПС конкретно лице с увреждания е било третирано по-неблагоприятно от друго лице, което не притежава този защитен признак. Липсата на достъпна среда, лишава хората с увреждания от възможността да участват самостоятелно и пълноценно в обществения живот, поради което сама по себе си представлява неравноправно третиране и не е необходимо това да се установява с конкретна житейска ситуация.

8. По отношение на наложената санкция, АССГ намира следното:

Съгласно чл. 80, ал. 1 и 2 ЗЗДискр., който не изпълни задължение, произтичащо от този закон, се наказва с глоба от 250 до 2000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание. Когато нарушението е извършено при осъществяване дейността на юридическо лице, на него му се налага имуществена санкция в размер от 250 до 2500 лв. Осигуряването на достъпна архитектурна среда е задължение, което произтича пряко от ЗЗДискр.

Законодателят не е определил налагането на санкцията като кумулативна мярка, следваща се от установена дискриминация, а е предоставил преценката за това на КЗД. Ето защо в административното решение следва да са изложени мотиви относно целта и размера на санкцията. И ако превантивната цел на санкцията произтича от целта на закона – да се предотврати за в бъдеще допускането на дискриминация и да се мотивира лицето да поддържа достъпна архитектурна среда- то размерът на санкцията следва да бъде конкретно определен и индивидуализиран. Административният орган е изложил мотиви и е определил санкция в минималния законоустановен размер- 250 лева.

По изложените съображения неоснователната жалба се отхвърля.

Предвид изхода на спора, ответникът има право на разноски-чл.143, ал.3 от АПК. Съдът обаче намира, че депозирането единствено на писмено становище с общи и бланктени съображения и без конкретно обсъждане на твърденията и доводите в жалбата не е равнозначно на реално осъществена защита от процесуален представител-юрисконсулт. Депозирането на бланкетното типизирано становище изглежда да е направено единствено с цел да се поиска присъждането на юрисконсултско възнаграждение, което сочи на злоупотреба с право. По тези съображения съдът намира, че за ответника не е възникнало правото за присъждане на юрисконсултско възнаграждение и не присъжда такова.

Воден от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2, предл.5-то АПК, Административен съд-София град, II-ро отделение, 23-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата от „ Български пощи“ ЕАД с ЕИК[ЕИК], представлявано от главния изпълнителен директор Ц. С., чрез процесуалния представител- юрк. А. А. срещу Решение №363/27.11.2024 г., постановено по преписка №206/2023 г. на Комисията за защита от дискриминация.

Решението може да бъде оспорено пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него.

СЪДИЯ: